

AYKIRILIĞIN DERECELENDİRİLMESİ VE İDARİ PARA CEZASI MİKTARININ BELİRLENMESİ

1. Aykırılığın Derecelendirilmesi

Aykırılığın derecelendirilmesinde, aşağıdaki sonuçlardan herhangi birinin oluşması dikkate alınır:

Birinci Derece Aykırılık:

Aykırılık sonucunda;

- a) Yetkilendirilen kişinin kusurundan kaynaklanan durumlarda, çalışanların ölümüne ya da ciddi yaralanmasına yol açacak düzeyde radyasyona maruz kalması,
- b) Halkın normal koşullarda mevzuatta belirlenmiş sınırların üzerinde radyasyona maruz kalması,
- c) Faaliyetin yürütüldüğü alanın sınırları dışarısında acil durum önlemlerinin alınmasını gerektirecek bir risk ortaya çıkması,
- ç) Nükleer maddenin, 1 inci veya 2 nci sınıf radyoaktif kaynağın* ya da yüksek seviyeli radyoaktif atığın yetkisiz kişilerin eline geçmesi ya da kaybolması.

İkinci Derece Aykırılık:

Aykırılık sonucunda;

- a) Yetkilendirilen kişinin kusurundan kaynaklanan durumlarda, çalışanların, ciddi yaralanmasına yol açmayacak ancak normal çalışma koşullarında, mevzuatta belirlenmiş sınırların üzerinde radyasyona maruz kalması,
- b) Faaliyetin yürütüldüğü alanın sınırları içerisinde acil durum önlemlerinin alınmasını gerektirecek bir risk ortaya çıkması,
- c) Nükleer maddenin, 1 inci veya 2 nci sınıf radyoaktif kaynağın ya da yüksek seviyeli radyoaktif atığın yetkisiz kişilerin eline geçme ya da kaybolma riskinin ortaya çıkması,
- ç) 3 üncü sınıf radyoaktif kaynağın ya da düşük ve orta seviyeli radyoaktif atığın yetkisiz kişilerin eline geçmesi ya da kaybolması.

Üçüncü Derece Aykırılık:

Aykırılık sonucunda;

- a) Yetkilendirilen kişinin kusurundan kaynaklanan durumlarda, doğrudan bir zararın ortaya çıkmamasına rağmen çalışanların, mevzuatta belirlenmiş sınırların içerisinde olsa dahi, normalin üzerinde radyasyona maruz kalması,
- b) 4 üncü veya 5 inci sınıf radyoaktif kaynağın ya da çok düşük seviyeli radyoaktif atığın yetkisiz kişilerin eline geçmesi ya da kaybolması.

Dördüncü Derece Aykırılık:

Aykırılık sonucunda herhangi bir zararın ortaya çıkmaması.

* Radyoaktif kaynakların sınıflandırılması, 17/12/2020 tarihli ve 31337 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Radyasyon Tesislerine ve Radyasyon Uygulamalarına İlişkin Yetkilendirmeler Yönetmeliğinin Ek-3'ünde yer almaktadır.

İdari Para Cezası Miktarının Belirlenmesi

Aykırlık derecelerinin idari para cezası alt sınırları aşağıdaki gibidir:

Birinci derece aykırılıklarda en üst sınırın %80'i.

İkinci derece aykırılıklarda en üst sınırın %60'ı.

Üçüncü derece aykırılıklarda en üst sınırın %40'ı.

Dördüncü derece aykırılıklarda alt sınır kadar.

Bu Yönetmeliğin 7 nci maddesi kapsamında aşağıdaki tablo uyarınca yapılacak değerlendirme sonucunda idari para cezası ikinci, üçüncü ve dördüncü derece aykırılıklarda bir üst derecenin alt sınırını; birinci derece aykırılıklarda ise üst yasal sınırı geçemez. Uygulanacak idari para cezası her hâlükârda alt sınırdan az olamaz.

Tablo: Ölçütler ve Etkileri **

ÖLÇÜT	ETKİSİ
Zararın varlığı ve büyüklüğü	0, +1 veya +2
Riskin ağırlığı	0, +1 veya +2
İyi niyetin varlığı	-1, 0 veya +1
Kastın varlığı	0 veya +3
İdari yaptırım uygulanacak kişinin daha önceki fiil ve davranışları	-1, 0 veya +1
Haksız kazancın varlığı	0 veya +2
İdari yaptırım uygulanacak kişinin ekonomik durumu	0,+1 veya +2

** Tablo, bu Yönetmeliğin 7 nci maddesinde verilen ölçütlerin uygulanacak idari para cezasına olan etkisini belirlemek üzere hazırlanmıştır. Tablodan elde edilen toplam değer 0'dan düşük olması halinde idari para cezası alt sınırdan verilir.

İdari para cezalarının miktarı aşağıdaki eşitlik kullanılarak tespit edilir:

$$c = a + \left[(\bar{u} - a) \times \frac{\text{Tablodan elde edilen toplam değer}}{13} \right]$$

c: İdari para cezası miktarı.

a: Derecelendirmeye ilişkin yapılan değerlendirme sonucunda bulunan dereceye karşılık gelen idari para cezası alt sınırı.

ü: Derecelendirmeye ilişkin yapılan değerlendirme sonucunda bulunan dereceye karşılık gelen idari para cezası üst sınırı.